

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 89/11
V Lucemburku dne 14. září 2011

Stanovisko generálního advokáta ve spojených věcech C-424/10
Ziolkowski a C-425/10 Szeja a další

**Podle generálního advokáta Bota musejí být doby pobytu strávené na území
hostitelského členského státu pouze podle vnitrostátního práva brány v úvahu
při výpočtu doby pobytu občana Unie pro účely nabývání práva trvalého pobytu
v tomto státě**

*Při výpočtu doby pro účely nabývání tohoto práva musejí být v úvahu brány i takové doby pobytu
strávené před přistoupením členského státu, z něhož občan Unie pochází, k Unii.*

Směrnice o volném pohybu osob¹ stanoví, jak a za jakých podmínek mohou evropští občané vykonávat právo volného pohybu a pobytu na území členských států, které mají.

Směrnice zavádí tříúrovňový systém, v němž každá úroveň závisí na délce pobytu na území hostitelského členského státu. Předně zakotvuje, že občan Unie má právo pobytu na území hostitelského členského státu po dobu až tří měsíců bez dalších zvláštních podmínek. Dále zakotvuje, že nabytí práva pobytu delšího tří měsíců závisí na dodržení určitých podmínek. K tomu, aby občan Unie toto právo měl, musí být v hostitelském členském státě zejména zaměstnanou osobou nebo osobou samostatně výdělečně činnou anebo mít pro sebe a své rodinné příslušníky dostatečné prostředky, aby se po dobu svého pobytu nestali zátěží pro systém sociální pomoci tohoto státu, a být účastníky zdravotního pojištění, kterým jsou v uvedeném státě kryta všechna rizika. Směrnice konečně zavádí právo trvalého pobytu ve prospěch občanů Unie, kteří na území hostitelského státu nepřetržitě legálně pobývají po dobu pěti let; toto právo nepodléhá výše uvedeným podmínkám.

T. Ziolkowski a B. Szeja, polští státní příslušníci, přicestovali do Německa před přistoupením Polska k Unii, a to T. Ziolkowski v roce 1988 a B. Szeja v roce 1989. V souladu s německým právem získali právo pobytu z humanitárních důvodů. Jejich právo pobytu bylo z těchto důvodů pravidelně prodlužováno. Po přistoupení Polska k Unii požádali u příslušných německých orgánů o právo trvalého pobytu. V návaznosti na odmítnutí, kterého se jim dostalo z důvodu, že nemají práci a nejsou schopni prokázat, že mají dostatečné vlastní prostředky, podali žalobu k příslušným německým soudům.

Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud, Německo), jemuž byl spor předložen, se Soudního dvora v podstatě dotazuje, zda lze doby pobytu strávené na území hostitelského členského státu pouze na základě vnitrostátního práva, a to i v období před přistoupením Polské republiky k Unii, považovat za doby legálního pobytu ve smyslu práva Unie, a zda je lze tudíž brát v úvahu při výpočtu délky pobytu občana Unie pro účely nabývání práva trvalého pobytu.

Generální advokát Yves Bot předně připomíná, že ustanoveními zavedenými směrnicí o volném pohybu osob nejsou dotčena příznivější vnitrostátní ustanovení. Tak je tomu zejména v případě práva pobytu uděleného z humanitárních důvodů, aniž se přitom bere v úvahu úroveň prostředků dotčené osoby. Zdá se proto, že směrnice, ač neuvádí, že příznivější vnitrostátní ustanovení

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. L 158, s. 77; Zvl. vyd. 05/05, s. 46).

nehrají roli v mechanismu nabytí práva trvalého pobytu, tato ustanovení ve skutečnosti, možná implicitně, avšak nicméně nutně validovala jako součást dotčeného mechanismu.

Následně se generální advokát domnívá, že ustanovení této směrnice nelze vykládat restriktivně a tato ustanovení nesmějí být v žádném případě zbavena svého užitečného účinku. Vůlí zákonodárce Unie přitom je, aby se občanům Unie, kteří splňují podmínky nabytí tohoto práva trvalého pobytu, dostalo zcela rovného zacházení jako vlastním státním příslušníkům. Vychází ze zásady, že po dostatečně dlouhé době pobytu na území hostitelského členského státu si občan Unie vypěstoval úzké vazby k tomuto státu a stal se nedílnou součástí jeho společnosti. Nelze zpochybňovat, že taková situace vzniká, když se vazby mezi jednotlivcem a hostitelským členským státem utvářejí v rámci vztahů lidské solidarity, jak je tomu v projednávaném případě.

Generální advokát rovněž upřesňuje, že míra integrace občana Unie nezávisí na tom, zda je jeho právo pobytu založeno právem Unie, nebo právem vnitrostátním. Mimoto míra integrace občana nezávisí ani na jeho hmotné situaci, protože tato situace byla hostitelským členským státem vzata v úvahu a řešena během doby, jejíž délka přesahuje minimální délku vyžadovanou směrnicí (totiž 5 let) a jež byla právě projevem jeho integrace.

Yves Bot se konečně domnívá, že směrnice o volném pohybu osob stanoví pravidla, která zavazují členské státy a která budou mít za následek, že při naplnění těchto pravidel nebudou členské státy moci přiznání práva trvalého pobytu bránit. Současně a s ohledem na účel této směrnice nebrání tato směrnice státům, aby samy zakotvily příznivější pravidla, která mohou proces integrace a společenské soudržnosti urychlit.

Generální advokát proto navrhuje Soudnímu dvoru, aby vyložil směrnici v tom smyslu, že **doby pobytu strávené na území hostitelského členského státu pouze podle vnitrostátního práva musejí být při výpočtu doby pobytu občana Unie pro účely nabývání práva trvalého pobytu v tomto státě brány v úvahu.**

Na závěr je Soudní dvůr vyzván, aby odpověděl, že **při výpočtu pro účely nabývání práva trvalého pobytu musejí být v úvahu brány i takové doby pobytu strávené evropským občanem před tím, než stát, z něhož evropský občan pochází, přistoupil k Unii.**

UPOZORNĚNÍ: Soudní dvůr není stanoviskem generálního advokáta vázán. Úlohou generálních advokátů je zcela nezávisle navrhnout Soudnímu dvoru právní řešení věci, která jim je přidělena. Soudci Soudního dvora začínají nyní v uvedené věci rozhodovat. Rozsudek bude vydán později.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) stanoviska se na internetové stránce CURIA zveřejňuje v den, kdy je generální advokát přednesl.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazové záznamy z přednesení stanoviska jsou dostupné na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106